

„Ki fákat ültet, előre tudhatja hihetőleg, mily növények lehet s lenni fog, ha azon helyet, hova ülteti, előbb gondosan megvizsgálja. Így a nemzetek növényét, kifejlődését s élet hosszát is néminemű igazsággal előre jövedőlni, ha alapjuk vagy szellemek miségét szorgalommal nyomozzuk, s azt átlátni lelki erőnk megengedi – vagy inkább, ha testi gyáva létünk lelkünk tehetségét nem gátolja.”

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Kedves Emlékezők!

Mi itt, Sopronpusztán Széchenyi Istvánnak a *Hitel* című művében javasolt módszerét követjük: fát ültetünk. Az MTA alapítása óta eltelt évek számát jelképező, idén immár a 200. hársfát.

Ezt tették az elmúlt negyedszázadban mindazok az akadémiai vezetők is, akik Solymos Rezső akadémikus kezdeményezésére, az Akadémia alapításának 175. évfordulóján, 2000-ben elültették az első 175 hársfát. Azóta minden esztendőben egy újabb csemete került a földre, hogy jelképezze az Akadémia történetének folytonosságát és a tudomány gyarapodását.

A fákból mára erdő lett. Az erdő mindig több, mint a fák együttese. A fák alatt megjelenik az aljnövényzet, beköltöznek az állatok, kialakul egy összetett, mégis harmonikusan működő rendszer. Lehet ez szimbóluma a tudománynak is. Az egyéni teljesítményekből, amelyekre büszkék vagyunk, kialakul valami nagyobb egész, a tudományos ökoszisztéma, amelyik szervesen fejlődik tovább. És, ahogy az erdőt nem hagyja magára az erdész, mert felügyeli, tisztítja, gondozza, míg a fák maguk növekednek, az erdő állatai önállóan alakítják életterületüket, valahogy úgy felügyeli, segíti, óvja a hazai tudományos életet az akadémia is. Ezt teszi 200 éve, akkor is, amikor világégés van, akkor is, amikor méltatlan támadások érik, akkor is, ha vannak ellendrukkerek. Az erdő élettereje, fáinak növekedése erősítse hitünket a tudomány erejében és tudósainkat kitartásban, elhivatottságban is.

Tisztelt Ünneplők!

Aki fát ültet, locsolja, ápolja, és mindezt hittel, elhivatottsággal és türelemmel teszi, talán megérheti, hogy gyönyörködhessen munkája gyümölcsében. Közben azonban mindig tudnia kell: a fákat nem magának ülteti. Az árnyékát az utána jövők élvezik majd, ők barangolnak az egyre nagyobb, egyre sokszínűbb, egyre több szépséget rejtő erdőben.

Ahogy mi itt, Sopronpusztán azért fogunk a kezünkbe ásót, hogy erdőt varázsoljunk a mező helyére, úgy a Magyar Tudományos Akadémián is azért dolgozunk, hogy egyre kedvezőbb környezetet teremtsünk a tudomány művelői számára a jelenben és a jövőben is.

Azért is, hogy a fiatal tehetségekből elhivatott, a kutatói pályát választó tudósok válhassanak, akik munkájukkal tovább gyarapítják azt az erdőt, amelyet elődeink kezdtek el ültetni – és amely ma is a tudás, az együttműködés és az emberi felelősség szimbóluma.

Így Széchenyi szavaival: *„a nemzetek növést, kifejlődését s éltek hosszát is néminemű igazsággal előre”* tudhatjuk, méltán remélhetjük.

És bár most ősz van és lehull a hársak levele, közel a tél és a hó beborítja az erdőt, de utána jön a tavasz, és elmondhatjuk Weöres Sándor szavaival:

A hársfa mind virágzik,
a csíz mind énekel,
a lomb sugárban ázik,
csak szíved alszik el.

Már csak hitet szeretnél,
szolgálnád Ég-Urát,
minden hiút levetnél,
viselnél szőrcsuhát.

A hársfa mind virágzik,
a csíz mind énekel,

Köszönöm, hogy meghallgattak.